

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΔΙΑΝΕΜΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Π. Πασιαρδής, Ν. Πασιουρτίδου και Θ. Ζαχαριάδης

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η νομοθεσία για την ενέργεια και την κλιματική αλλαγή, που υιοθετήθηκε το 2009 από την Ευρωπαϊκή Ένωση, αποσκοπεί στη σημαντική μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2020 στα κράτη-μέλη της ΕΕ. Οι πολιτικές αυτές θα οδηγήσουν σε αύξηση των τιμών του ηλεκτρισμού και των καυσίμων για τους τελικούς χρήστες. Στην παρούσα εργασία εξετάσαμε τις επιπτώσεις αυτών των αυξήσεων των τιμών της ενέργειας στα κυπριακά νοικοκυριά, μέσω του προσδιορισμού και της εκτίμησης ενός συστήματος ζήτησης όπου εισάγεται ετερογένεια στις τιμές μεταξύ νοικοκυριών. Με αυτή τη μέθοδο μπορούν να εξαχθούν αξιόπιστες εκτιμήσεις της ενεργειακής ζήτησης, ακόμα και σε περιπτώσεις όπου ο αριθμός των Ερευνών Οικογενειακών Προϋπολογισμών που χρησιμοποιούνται είναι περιορισμένος, όπως στην περίπτωση της Κύπρου αλλά και πολλών άλλων ευρωπαϊκών χωρών. Η εμπειρική ανάλυση έγινε με και χωρίς τη συμπερίληψη χαρακτηριστικών των νοικοκυριών που σχετίζονται με την κατανάλωση ενέργειας, έτσι ώστε οι εκτιμημένες παράμετροι και κατ' επέκταση οι ελαστικότητες να αντανακλούν βραχυχρόνιες και μακροχρόνιες επιδράσεις αντίστοιχα.

Στη συνέχεια, οι εκτιμημένες παράμετροι του συστήματος ζήτησης χρησιμοποιήθηκαν για να διεξαχθεί ανάλυση ευημερίας. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι η αύξηση στις τιμές της ενέργειας οδηγεί σε απώλεια ευημερίας (σε τιμές 2009) της τάξης των 31 ευρώ και 101 ευρώ, ανά νοικοκυριό, για τα έτη 2013 και 2020 αντίστοιχα, ενώ η συνολική απώλεια ευημερίας για όλα τα νοικοκυριά της Κύπρου αναμένεται να ξεπεράσει τα 33 εκ. ευρώ (σε τιμές 2009) για το 2020. Οι αυξήσεις των τιμών θα είναι αντίστροφα προοδευτικές (regressive) και αναμένεται να επηρεάσουν τα νοικοκυριά με μικρό αριθμό μελών και νοικοκυριά σε αστικές περιοχές περισσότερο απ' ό,τι τον υπόλοιπο πληθυσμό. Επιπρόσθετα, η ανάλυση έδειξε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό απώλειας ευημερίας προκύπτει από τη μείωση της αγοραστικής δύναμης του νοικοκυριού λόγω ψηλότερων τιμών ενέργειας, ενώ οι αλλαγές στις σχετικές τιμές προκαλούν αναποτελεσματικότητα γνωστή ως «deadweight loss», που αποτελεί όμως μόνο μικρό μέρος της απώλειας ευημερίας, εξαιτίας των περιορισμένων δυνατοτήτων υποκατάστασης μεταξύ ενέργειας και άλλων αγαθών.